

3.3. Complementul secundar

3.3.1. Fișă sintetică

► *trăsături sintactice*

- complinire a unui centru verbal tranzitiv²⁰
- ocurență în structură ternară: V + Cd + Csec
- lexicalizare în general obligatorie²¹
- posibilitate de reduplicare prin coordonare
- marcarea cazuală (nominativ-acuzativ neprepozițional²²)
- realizare prototipică: GN cu referent [-Animat]
- clasă de substituție²³: *nominal, formă verbală nepersonală, propoziție conjuncțională, propoziție relativă interogativă sau propriu-zisă*
- topică: de regulă postpus verbului; în construcții emfatiche, se poate plasa în antepunere

► *trăsături semantice*

- rol tematic unic: *Temă*

3.3.2. Matrice verbale cu complement secundar

a) Tipare verbale trivalente

Fiind o poziție sintactică a cărei ocurență depinde atât de un centru verbal tranzitiv, cât și de prezența unui complement direct, matricele cu complement secundar sunt numai matrice verbale trivalente, de tipul: *Ion îl învață pe copil gramatică*. În ipostazele în care Cd (constituentul animat) nu se actualizează, structura bivalentă reține numai un nominal: *Ion învață gramatică*, constituent care va ocupa poziția de complement direct.

Rolul tematic atribuit complementului secundar este rolul de *Temă*, în ambele configurații:

$$1. \begin{pmatrix} \text{Agent} & \text{Țintă} & \text{Temă} \\ GN_1 & GN_2 & GN_3 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} & \text{Csec} \end{pmatrix};$$

a anunța / a vesti / a informa pe cineva ceva
a ruga / a sfătui / pe cineva ceva

$$2. \begin{pmatrix} \text{Agent} & \text{Temă} & \text{Temă} \\ GN_1 & GN_2 & GN_3 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} & \text{Csec} \end{pmatrix}.$$

a traversa pe cineva strada
a trece ceva / pe cineva o apă